

de Bayakakrant

Driemaandelijks tijdschrift / 21ste jaargang / september 2015

Afzandadres: Valère Leenknecht Kasteelstraat 82 8750 Zwevezele Afgiftekantoor: 8750 Wingene P4A9143

Beste Bayakavrienden,

“iedereen zou eens moeten kunnen gaan” zijn woorden die we vaak horen van iemand die er is geweest. Vanuit drie verschillende invalshoeken en reisverhalen zal je dat in dit krantje aanvoelen.

Els ging voor de eerste keer (met Francis) naar Popo vanuit het AZ Sint-Lucas te Brugge. Het Sint-Lucasziekenhuis is sinds enkele jaren partner en peter van het hospitaal van Popokabaka. En dat is een gouden zaak voor de hele regio van Popo.

Alana kreeg zin om te gaan omdat haar moeder Myriam daar al enkele keren was. Samen met haar vriendin Ellen zou ze het avontuur ook wagen. En ja hoor...ze hebben nu al zin om terug te gaan!

En wie er al 7 jaar niet meer is geweest komt zoals Linde onder de indruk wat er allemaal gerealiseerd werd.

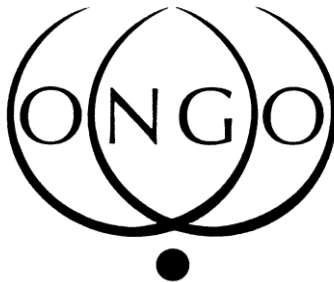
Dat lees je allemaal in dit najaarskrantje.

Méér over dat alles kom je te weten en krijg je te zien op onze

Bayakafeesten op 17 en 18 oktober.

Zr. Lieve zal er ook zijn!

We hopen jou daar te zien! Welkom! (zie info achteraan)

Op werkbezoek in Congo

Vanuit de kliniek in Brugge naar de kliniek in Popo

Dag, lieve Bayakavrienden

Mijn eerste kennismaking met Congo, een onvergetelijke ervaring.

Urenlang had mijn man Francis verteld over zijn ervaringen in Congo tijdens de 2 projecten die hij meemaakte met het AZ Sint-Lucas uit Brugge. 2 keer had hij geholpen om zonnepanelen te plaatsen op de materniteit en het operatiekwartier van hun zusterziekenhuis in Popokabaka. Maar ook was hij erg onder de indruk van het levenswerk van Zuster Lieveke en haar weeshuis en de gastvrijheid waarmee ze telkens ontvangen werden.

Ik moest dit ook meemaken, zeker omdat we 4 jaar geleden beslisten om meter en peter te worden van Ruth, een van de weesjes. En ja, deze zomer was het zo ver. Op 6 juli stapten we samen op het vliegtuig richting Popokabaka. In de luchthaven werden we gevraagd om een Congolees hemd aan te trekken, we zouden buiten wel zien waarom. Tot onze grote verbazing stond niet alleen zuster Lieveke ons op te wachten, maar ook onze Ruth, samen met haar tweelingbroertje Ruben.

Je thuis voelen door de gastvrijheid

In Kinshasa verbleven we enkele nachten bij de Zusters van Maria, deden wat inkopen en maakten ook kennis met Linde, papa Roger, Marie en Zuster Lieve Van Wijmeersch. Daarna vertrokken we met een volgeladen wagen richting Popokabaka. Volgeladen naar onze normen, maar volgens Congolese normen was er nog heel veel plaats over in en op de auto. In Popokabaka werden we hartelijk onthaald door de kleine weesjes. Zodra de kinderen naar school gaan, vertrekken ze in de grote va

kantie voor 2 maanden naar hun familie, zodat ze niet vervreemden van hun afkomst. Hierdoor waren slechts 7 weesjes aanwezig. Voor Francis was het een warm weerzien met de kinderen en de zusters. Ook ik voelde me al snel thuis in de paillotte van zuster Lievke. Samen met de aanwezige weeskindjes gingen we op zondagvoormiddag naar de mis. Zo'n mis is niet te vergelijken met een misviering hier. In Congo duurt dit ongeveer 2 uur en er wordt gezongen en gedanst en alle kinderen doen mee. Ook hadden we heel wat Franstalige kinderboekjes mee die de weesjes graag in ontvangst namen.

100 jaar evangelisatie

Samen met Zuster Lievke brachten we Ruth en Ruben naar hun familie in Kasongo Lunda, een rit van 140 kilometer, maar wel minstens 6 uur

rijden, of liever gezegd schudden op de hobbelige zandwegen. Terug in P opo hielpen we mee met de laatste voorbereidingen van de Centenaire, de viering van 100 jaar evangelisatie van Kwango. Popokabaka werd overspoeld door bezoekers, voornamelijk bisschoppen, priesters, zusters en andere hoogwaardigheidsbekleders. Doordat de meeste weeskinde ren naar hun familie waren, was er plaats om heel wat zusters te laten logeren. Een groots feest met als hoogtepunt een misviering waar ook heel wat priesters en diakens gewijd werden. Meer dan 7 uur heeft deze mis geduurd,

wij hebben het niet zo lang volgehouden. Ge lukkig konden we helpen met de voorbereiding van de receptie die volgde op deze viering.

Na de centenaire kwam de rust terug in Popokabaka en konden we echt aan de slag gaan waarvoor we gekomen waren. Eén van de werken die we gepland hadden was het zorgen voor rekken in het magazijn van Zuster Lievke en om daar de geschonken kinderkledij te ordenen. Ook

werden de rekken voor de kleuterschool in elkaar gestoken. Ellen en Alana kunnen die gebruiken om de kleuterklasjes helemaal op te knappen. De manuele schoenmakersmachine van mijn broer Wim, die met de vorige container mee opgestuurd werd, is nu gebruiksklaar gemaakt.

Werken uitvoeren in het hospitaal

De directeur van AZ Sint-Lucas had Francis gevraagd om de ontbrekende sonde te monteren op het echotoestel dat tijdens de vorige missie in Popo aangekomen was en tot nu toe niet kon werken. En ja vanaf nu beschikt het ziekenhuis over een eigen werkend

echotoestel. Enkele problemen met de zonnepanelen in het ziekenhuis werden opgelost. En Francis bekeek samen met dokter Guylain wat de grootste noden van het ziekenhuis waren zodat de werkgroep in Sint-Lucas kan bekijken wat tijdens de volgende missies uitgevoerd kan worden.

Een mooi avontuur vliegt voorbij

Voor we huiswaarts vertrokken brachten we een bezoek aan de visvijvers. Een mooi project waar de zusters nu zelf vis kweken. Hier kom je echt tot rust in een prachtige omgeving.

Flugger dan verwacht was het tijd om terug naar Kinshasa te vertrekken, de eerste stap richting huis. Het was een onvergetelijke ervaring. Maar toch waren we blij toen we onze 4 kleinkinderen in Zaventem in onze armen konden sluiten.

Francis hoopt om volgend jaar opnieuw mee te kunnen met de volgende missie van AZ Sint-Lucas. Voor mij blijft het voorlopig bij dromen en veel mooie herinneringen.

Bedankt zuster Lieveke en medezusters van Popo

Els

Schilderwerken in het weeshuis en in de school

Verhalen van wie geweest is, werken aanstekelijk

In 2013 kwamen Kathy en Myriam met heel veel verhalen terug van hun avontuur in Popo. Al heel snel krijgen wij ook kriebels in onze buik. En een buikgevoel kan je nu eenmaal niet negeren. Twee jaar lang hebben we plannen gemaakt en schoolgerief en geld ingezameld. Op 29 juli 2015 was het dan zo ver. Onze vlucht vertrok met een uur vertraging, maar dat hebben we door de spanning nauwelijks gemerkt. Na 8 uur vliegen kwamen we aan in Kinshasa. Met onze zware valiezen baanden we ons een weg door de luchthaven. In de aankomsthal was het heel druk en wij waren op zoek naar dat ene witte gezicht toen plots Lieve uit de menigte sprong en ons verwelkomde met een warme knuffel. Bestemming bereikt.

Delen in het lief en leed

Ons verblijf in Kinshasa duurde iets langer dan voorzien door het overlijden van soeur Ya Mambo. Lieve reed op 2 dagen heen en terug naar Popo voor de begrafenis. Ondertussen werden wij goed opgevangen

door zuster Ya Lieve en mama José. Onze dagen waren goed gevuld met bezichtigen van de rivier en de verschillende markten en boodschappen doen. Ook hadden we de eer om de proclamatie van Zuster Monique bij te wonen. Dat was een hele belevenis. Na een week in Kin vertrokken we richting Popo. Onderweg bezochten we een aantal weeskinderen. Zij kregen van Lieve materiaal voor het nieuwe schooljaar en nog wat extraatjes. Ook gingen we langs de kraal in Inangi. Lieve keurde en zag dat het goed was.

knuffels waren we toch ook vooral blij om aan te komen in onze thuis voor de komende weken.

Aankomen in Popo was zo hartverwarmend als iedereen vertelt. We zagen de palmbladeren en de feestboog en natuurlijk de kindjes die kwamen aangelopen. Omdat het zomervakantie was, waren enkel de allerkleinsten nog in het weeshuis. Het welkom was er natuurlijk niet minder om. Na wat

Leven op het Congoleze ritme

Maar voor we aan het werk konden, stond er nog een uitstap naar Kasango Lunda en Kigunda op het programma. De koning van de Bayakastam, de Kiamfu was overleden en we zouden zijn begrafenis kunnen bijwonen. De koning wordt zittend begraven en dat zouden we maar 1 maal kunnen meemaken. Helaas waren er problemen met de vliegtuigen waardoor de man te laat was voor zijn eigen begrafenis en deze dus maar werd uitgesteld waardoor wij er niet bij konden zijn.

Vanuit Kasango Lunda werd onze reis voortgezet naar Kigunda. Daar was het feest voor een zuster die haar eeuwige geloften aflegde. Dit was meteen ook onze eerste ervaring met een Congolese mis. Deze duurde maar liefst 5 uur, maar het was wel 1 groot feest. De muziek en dansende mensen maakten het toch wat dragelijker. Na de mis was het feest en dat betekent natuurlijk dansen! En we kregen hier en daar toch wat be-

wonderende blikken. Met onze blanke lijven konden we toch het zwarte ritme aan.

Kleurrijke muren vol schattige figuren

Na al deze ontspanning was het tijd geworden om de verfborstels op te nemen. Omdat de muren van de kleuterklasjes nog niet klaar waren om te schilderen, zijn we begonnen in de speelkamer van de kleintjes. Met heel veel kleur,

schattige figuren en veel liefde hebben we er een mooi geheel van gemaakt. Het was heel leuk om de

verwonderde blikken van de kindjes te zien. Ook de andere kindjes zullen bij hun terugkomst na de zomervakantie hun speelkamer niet meer herkend hebben.

Na de speelkamer was het tijd om de kleuterklasjes onder handen te nemen. Elke klas had zijn eigen symbool en daarrond hebben we verder gewerkt. De banken en stoeltjes werden over de klassen verdeeld en kregen elk hun symbool. Elke klas werd ook voorzien van een muurschildering. In de eerste kleuterklas lopen de kuikentjes nu vrolijk rond op het erf. De konijntjes hoppen rond in de tweede kleuterklas. En in de derde kleuterklas lopen 2 antilopen

te grazen. Maar daar hebben we het nog niet bij gelaten. In elke klas werd ook het alfabet aangebracht, alsook nieuwe borden en nog wat extra's. De eerste kleuterklas leert tot 5 tellen, de tweede tot 10 en in de

derde kleuterklas leren ze het verschil tussen een vierkant, driehoek enz.. Omdat we in België heel wat materiaal ingezameld hadden, is het niet alleen bij schilderen gebleven. Elke klas kreeg ook een goede voorraad schriftjes, potloden en krijt.

Elk kind heeft zo zijn karaktertje

Ondertussen konden we in het weeshuis genieten van die 7 kleine spruiten. Olivia is een kleine meid die dapper op haar eigen benen probeert te staan. Eva is een heel zorgzaam en lief kind. Zij neemt ook met veel plezier Olivia onder haar hoede. Kathy wordt steeds verwend met een uitzonderlijk kapsel. Deze keer zat het vol met parels en ook zilverdraad. Dit paste verrassend goed bij haar vrolijk karakter. Karel is een grote jongen, die een stralende lach heeft. Jules is een kleine, stoere maar lieve kerel. Hij speelt het liefste met de camion. En dan is er nog onze tweeling Lisa en Louise. Deze twee schattige meisjes kunnen nu al zeer goed stappen en het praten zal niet lang meer duren.

Maar bij deze 7 kindjes is het niet gebleven. Halverwege ons verblijf stond er een bezoek aan het dorp van Thabo op het programma. Aangekomen in het dorp was Thabo niet te vinden. Net op het nippertje verscheen hij aan onze jeep. Maar hij zag er niet al te best uit, heel bleekjes. Lieve had dan ook niet meer dan 1 blik nodig om te beslissen dat hij beter met ons mee terug kwam. En zo werd Thabo ook deel van de bande. Zijn stralende lach en twinkelende ogen zijn ondertussen bij iedereen wel bekend.

Deze 8 kleine kindjes werden uitstekend verzorgd door de grotere. Sandrine, Loth, Bea en Felice hebben deze vakantie de taak om voor de kleintjes te zorgen. En dat deden ze met heel veel liefde en zorg. Ook zij genoten van een babbel tussendoor.

En op deze manier ging ons verblijf in Popo veel te snel voorbij. Bij de terugkeer was Kin minder aantrekkelijk dan ervoor. Ook werd Lieve geveld door een nierontsteking en hebben we ze de laatste dagen moeten missen. Gelukkig is alles goed gekomen. Het werd een zwaar afscheid. Gelukkig was het geen vaarwel, maar TOT ZIENS.

Alana en Ellen

Na 7 jaar opnieuw op bezoek

Het was al 7 jaar geleden dat ik naar Congo en onder meer naar Popokabaka ging en zoals Ya Lievke altijd zegt: diegenen die naar Popokabaka gaan, zijn er aan verknocht. Terecht.

De reis werd op korte termijn gepland en dankzij Ya Lievke mogelijk gemaakt. We vertrokken met drie naar Congo: Marie (mijn nicht, voor de eerste keer in Congo), mijn vader Rogier (voor de vierde keer in Congo) en ikzelf (voor de derde keer in Congo). We wilden tijdens een kort verblijf veel (terug)zien. Dat betekende meteen de start van een zware opeenvolging in het afleggen van afstanden. Zo zouden we opeenvolgend Kinshasa, Popokabaka, Kasongo Lunda en Kananga bezoeken.

Toekomen in Kinshasa en terugkeren naar de zusters van Maria betekent een les in 'hoe mensen ongelofelijk enthousiast en warm ontvangen'. Meteen voelden we ons met zijn allen welgekomen en gastvrij omringd door sterke zusters. De toon voor de rest van de reis werd meteen gezet. Na een aantal dagen in de heksenketel van Kinshasa reisden we naar Popo.

Het werd meteen duidelijk dat een aantal dingen serieus evolueerden. De wegen lagen er goed bij en het traject werd vlot afgelegd, Toekomen in Popo was bijzonder. De kinderen waren warm en enthousiast zoals ik ze me herinnerde. Het weeshuis was...onherkenbaar. Een warme gemeenschap waar de kinderen centraal staan en waar we bijzonder in de watten werden gelegd, een weeshuis met kamers, een pomp waar permanent water gehaald kon worden, elektriciteit, ... Het is duidelijk dat de voorbije jaren de enorme inspanningen tot ontzettend veel verandering hebben geleid.

We mochten ook ervaren dat vele kinderen hier al een thuis vonden en een mama in Ya Lievke. De kleuterschool die werd gebouwd mist zijn effect niet. Je voelt dat in Popo Frans een gangbare taal wordt.

Het was al 7 jaar geleden dat ik naar Popokabaka ging en het was niet alleen een fantastisch weerzien met heel wat mensen die een bijzondere plaats in mijn leven innemen, maar het was zeker ook een verrassend weerzien van het weeshuis. Vijf woorden om af te sluiten: *bewonderenswaardige inzet voor de minsten.*

Linde

vzw “De Bayakavrienden”

**Op zaterdag 17 en zondag 18 oktober 2015
gaat ons 22ste Bayakaweekend door**

Zoals de traditie het voorschrijft komen wij ook dit jaar samen in het cultureel centrum ‘De Wissel’ en in de oude Wissel. We starten op **zaterdag 17 oktober** om 17.00u met een ‘Congolese’ viering in de parochiekerk te Zwevezele. Na de viering gaan we samen naar het culturele centrum. Daar wacht op ons een aperitief, een warme maaltijd, een presentatie over Congo, de Congolese cocktailbar, een tombola, een verkoopstand en een infostand. Op **zondag 18 oktober** starten wij om 11.30u. Hetzelfde programma van de zaterdag, met uitzondering van de viering, wordt er herhaald.

De prijs voor een kaart aperitief + maaltijd bedraagt
15 euro voor volwassenen
7 euro voor kinderen (-12j)
INSCHRIJVEN KAN TOT VRIJDAG 9 OKTOBER:
contactadres: Valère Leenknecht, Kasteelstraat 82,
8750 Zwevezele, 051/61.16.80

We hopen jullie allen op ons weekend te mogen ontmoeten. Lieve zal er ook bij zijn. Ze zal ons vertellen over haar leven en werk in Popo.

vzw ‘De Bayaka-vrienden’
Kasteelstraat82, 8750 Zwevezele,
Tel. 051/61.16.80
E-mail: bayakavrienden@skynet.be
Web-site: www.bayakavrienden.be
Reknr.: BE22 3800 1632 2747